

Gyermekjogi kérdőívek eredményei

A korszerű betegellátás nemcsak a kezelés és ápolás minőségére figyel, hanem a beteg jogaira is igyekszik tekintettel lenni. Ez különösen érvényes a gyermekekre, akik a felnőtteknél sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak.

Az **EACH** (European Association for Children in Hospital) egy gyermekjogokkal foglalkozó európai civil szervezet, mely egy 10 pontból álló Chartát fogalmazott meg. Ennek magyar fordítását az Országos Gyermekegészségügyi Intézet (OGYEI) minden egyes magyar gyermekkórház, illetve gyermekosztály vezetőjének rendelkezésére bocsátott, s mely az OGYEI honlapján elérhető (<http://www.ogyei.hu/anyagok/Gyermekjog/Eloadasok/each070711javított.pdf>). A HPH-CA munkacsoport (Health Promoting Hospital Child and Adolescent Task Force) az UNICEF, a WHO bevonásával -az EACH Charta alapján- a *kórházvezetők* részére elkészített egy **Önértékelő modellt**. Hivatalos magyar változat az OGYEI részvételével készült, és megtalálható az OGYEI (<http://www.ogyei.hu/hu/files/download.php?id=382>), valamint a HPH-CA munkacsoport (<http://www.who.cc.dk/news-1/self-evaluation-model-and-tool-on-the-respect-of-children2019s-rights-in-hospital-now-in-8-languages>) az ESSOP (European Society for Social Pediatrics and Child Health), és az EACH hivatalos nemzetközi honlapján is. Az Önértékelő modell bemutatásra került az Európai Bizottság számára, s várhatólag alkalmazása, mint elfogadott jó gyakorlat fog megjelenni.

A jelen, **OGYEI által kidolgozott kérdőív** elsődleges célja az volt, hogy a *közvélemény* figyelmét felhívja a gyermekjogok tiszteletben tartásának jelentőségére az egészségügyi ellátás során. Az egészségügynek kiemelt szerepe van a gyermeki jogok védelmében, a jó gyakorlatok terjesztésében, a közvélemény formálásában. Ennek aktualitását adta, hogy 2009-ben ünnepeltük az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény megszületésének 20. évfordulóját. A kérdőíves vizsgálatot a HPH-CA munkacsoport tagjai más európai országokban is elvégezték. Az így kapott eredmények bepillantást nyújtanak más országok helyzetére.

Az EACH valamint az Önértékelő modell szemlélete nem áll távol a hazai egészségügyi szakemberek – orvosok, nővérek- gondolkozásmódjától, mint az a jelen kérdőíves vizsgálatból is kiderült.

Ezen gyermekjogi felmérés eredményei szerint a **Heim Pál – Madarász Gyermekkórházban** a gyermekek jogait sok szempontból igyekeznek biztosítani. Úgy tűnik, hogy a személyzet segíti, hogy a szülők gyermekeikkel minél több időt együtt tartózkodhassanak, gondozásukban részt vehessenek. A kórház ezen törekvése bizonyos esetekben - mérhető módon - felülmúlja a szülők igényeit, lehetőségeit, ami szociális tényezőkre utal. A tájékoztatást tekintve minimális eltérés van a két részleg között, az eredmények az országos átlagnak megfelelnek. Kórházuk betegforgalmát ismerve, a teljeskörű tájékoztatásra vonatkozó eredményeken nagy valószínűséggel lehetne javítani, a szakemberek további jelentős terhelése nélkül, ha megnövelnék a nyomtatott formájú tájékoztató anyagok használatát. A laikusok az esetek legnagyobb részében a kezelés időtartamát optimálisnak találták.

Látszik, hogy igyekeznek nem korlátozni a gyerekeket abban, hogy koruknak megfelelően töltsék idejüket a kórházi tartózkodás alatt. Elképzelhető, hogy helyi önkéntesek vagy hozzátartozók bevonása a személyzet kímélése mellett, segíthetné a jelenlegi feltételek javítását. Az önkéntes segítő szervezetek sok helyen, különösen az angolszász országokban fontos szerepet játszanak az egészségügyi ellátás során. Jó gyakorlatokat ezért figyelmükbe ajánljuk: www.actionforsickchildren.org; www.childreninhospital.ie; www.ascscotland.org.uk. Erre vonatkozó ötletek esetleg az Önértékelő modell (<http://www.ogyei.hu/hu/files/download.php?id=382>) áttekintésével nyerhetők.

A nappali kórházszerű kezelési lehetőségnek a legjelentősebb korlátja - az országos átlagra jellemző módon - a távolság, és a családok anyagi korlátai. A két központ között a háttérben látható okok megoszlása kis eltérést mutat. A Heim Pál Kórházba érkező betegek esetében a családok anyagi nehézségei, valamint a távolság a legjelentősebb korlát, míg a Madarász utcai részleg esetében a munkáltatók korlátozó szerepe van inkább előtérben. A válaszadók szerint a szabadidős lehetőségek, valamint a fekvőbeteg ellátás ambuláns betegként való folytatásának körülményei romlottak az elmúlt időszakban a Madarász utcai részlegben.

Ezúton köszönjük közreműködésüket e szép munkában, és egyben csatoljuk az európai vizsgálat eredményeit, melyben az összesített magyar adatok is szerepelnek. Köszönjük, hogy az Önértékelő Modell hazai kipróbálásában Önök is részt vettek.

A további sikeres együttműködés reményében:

Dr.Scheiber Dóra
Nemzetközi referens

Dr.Kovács Zsuzsanna
Gyermekjogi koordinátor

Dr.Valek Andrea
Epidemiológus

Dr.Mramurácza Éva
Főigazgató helyettes

Dr.Mészner Zsófia
Főigazgató

EREDMÉNYEK:

A) Heim Pál -Madarász Gyermekkórház

B) Heim Pál Gyermekkórház

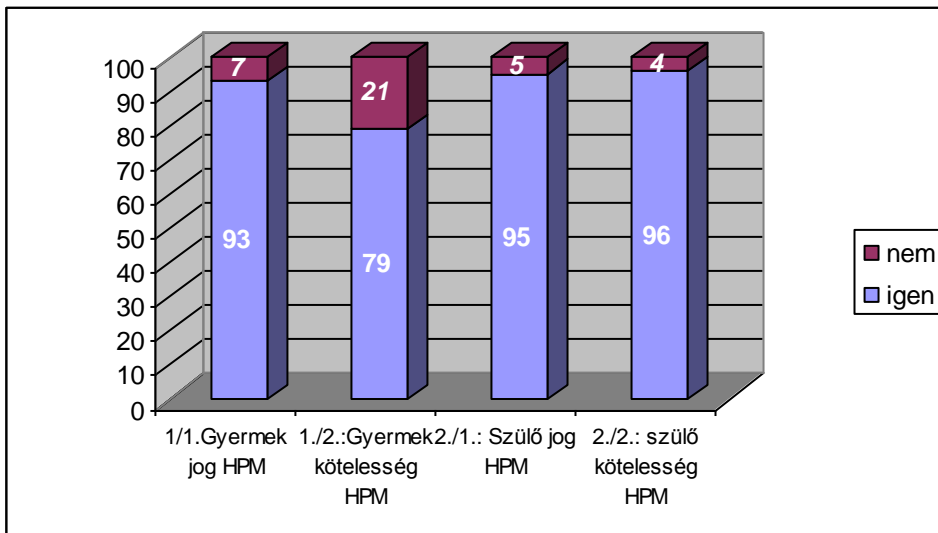
C) Madarász Gyermekkórház

1. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekeknek vannak
 - jogai?
 - kötelességei?
2. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekek szüleinek vannak
 - jogai?
 - kötelességei?

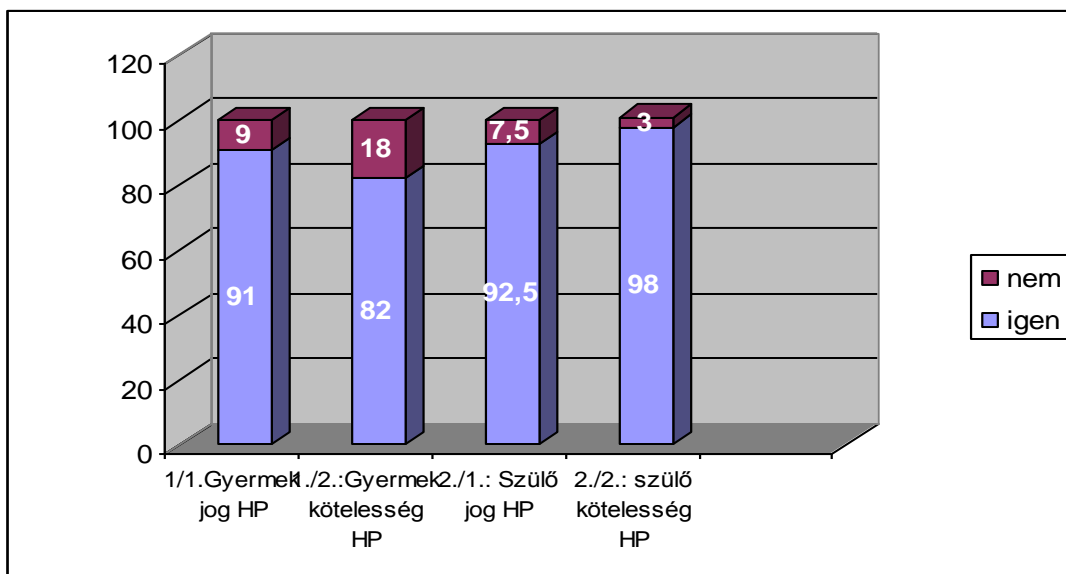
Igen

Nem

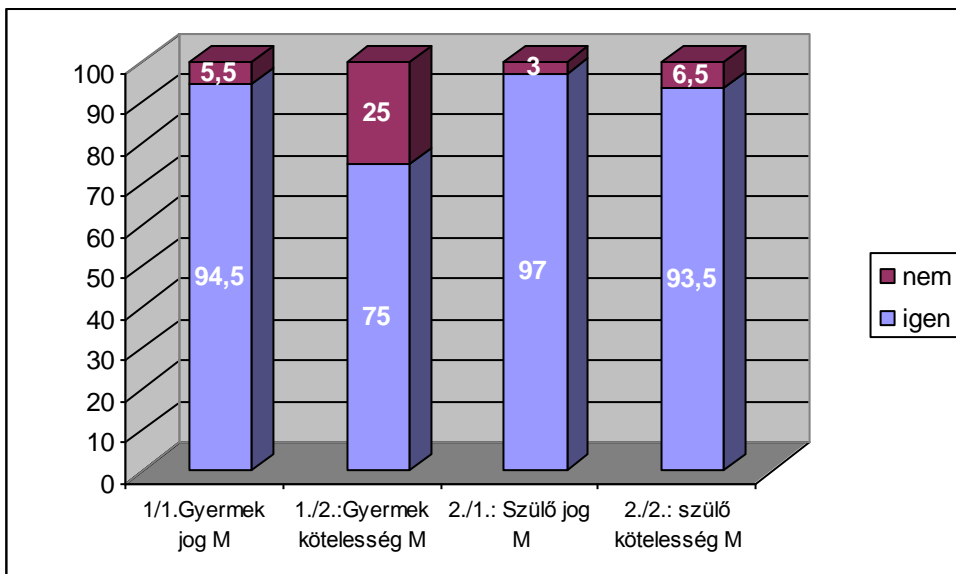
A)

B)

C)

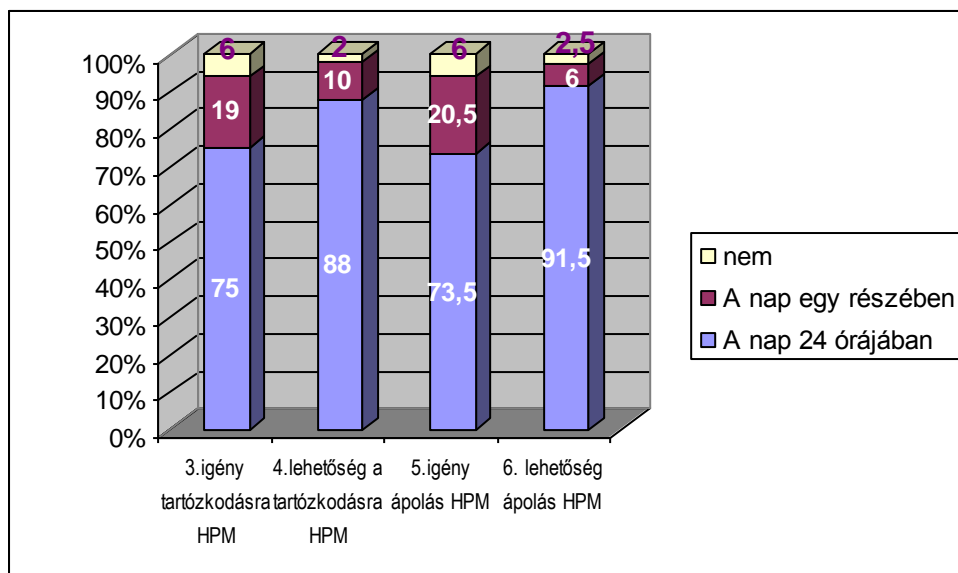

3. Volt-e a jelenlegi kezelés során igénye arra, hogy gyermekével a kórházban tartózkodjon?
4. Volt-e erre lehetősége?
5. Volt-e igénye arra, hogy részt vehessen gyermeke ápolásában/gondozásában?
6. Volt-e erre lehetősége?

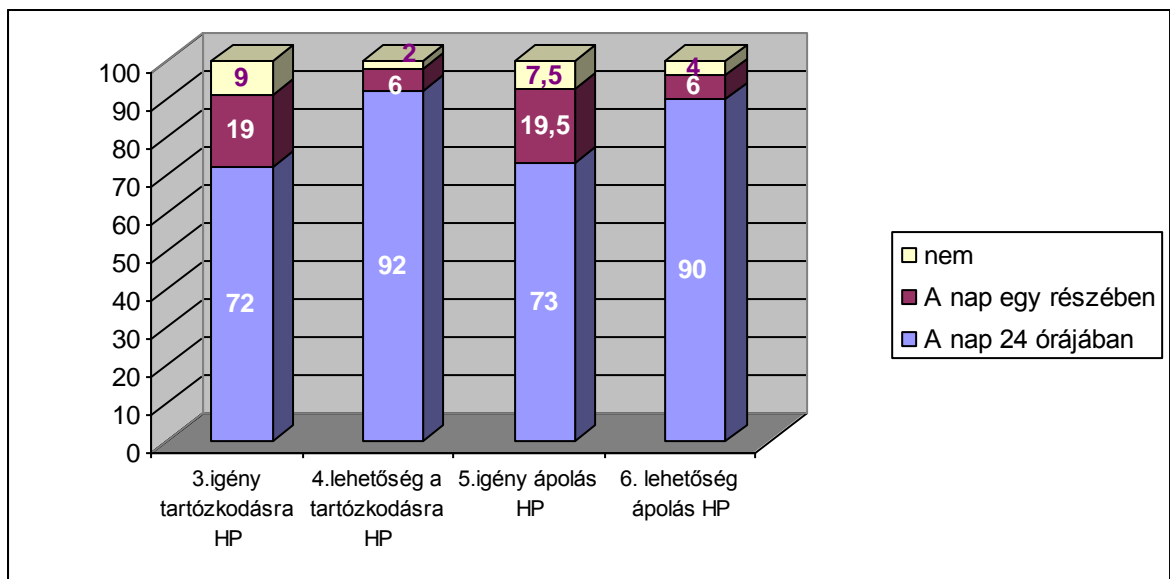
Igen, a nap 24 órájában

Igen, de csak bizonyos napszakban

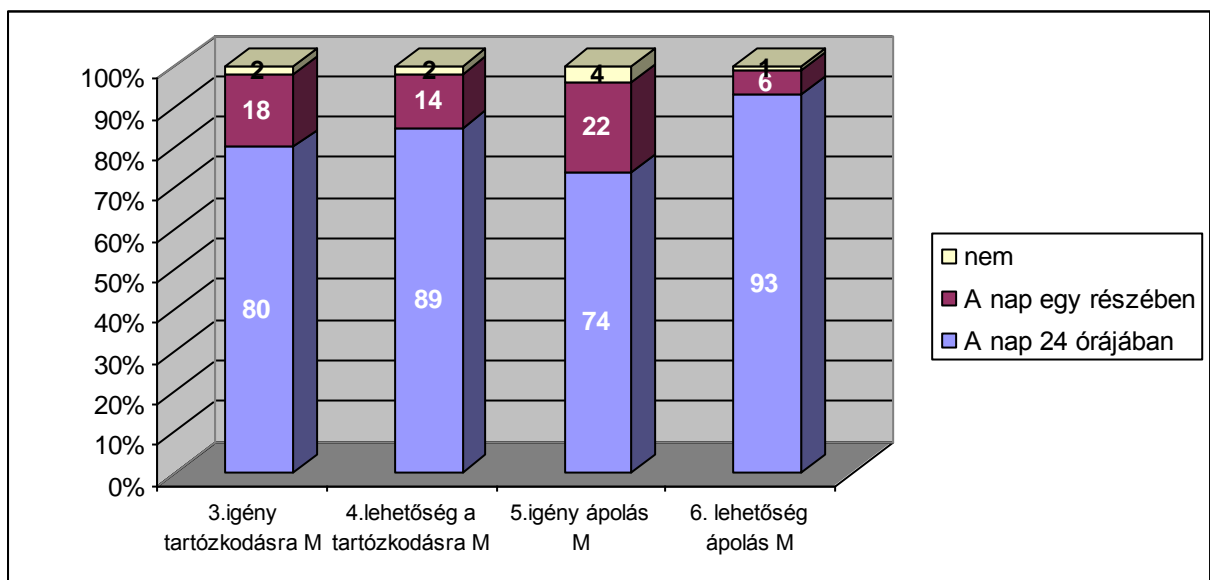
Nem

B)

C)

7. Kaptak-e megfelelő tájékoztatást a

- **betegségről?** (több választ is megjelölhet)

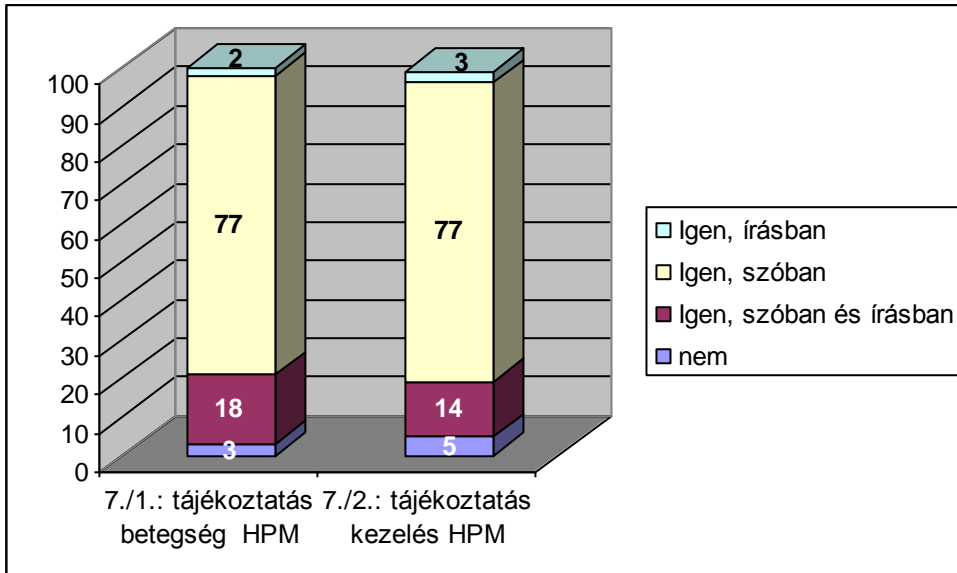
- **kezelésről?** (több választ is megjelölhet)

Igen, szóban

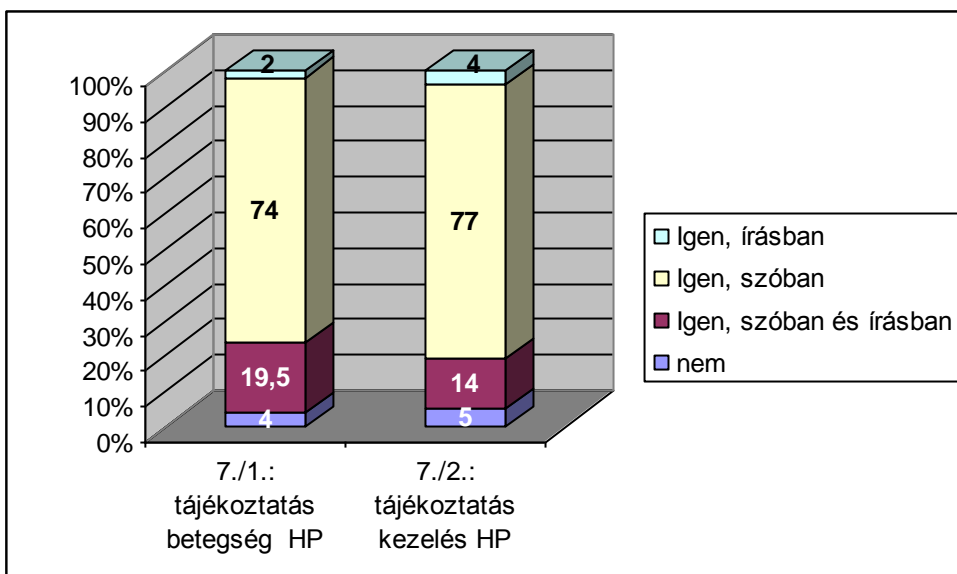
Igen, írásban

Nem

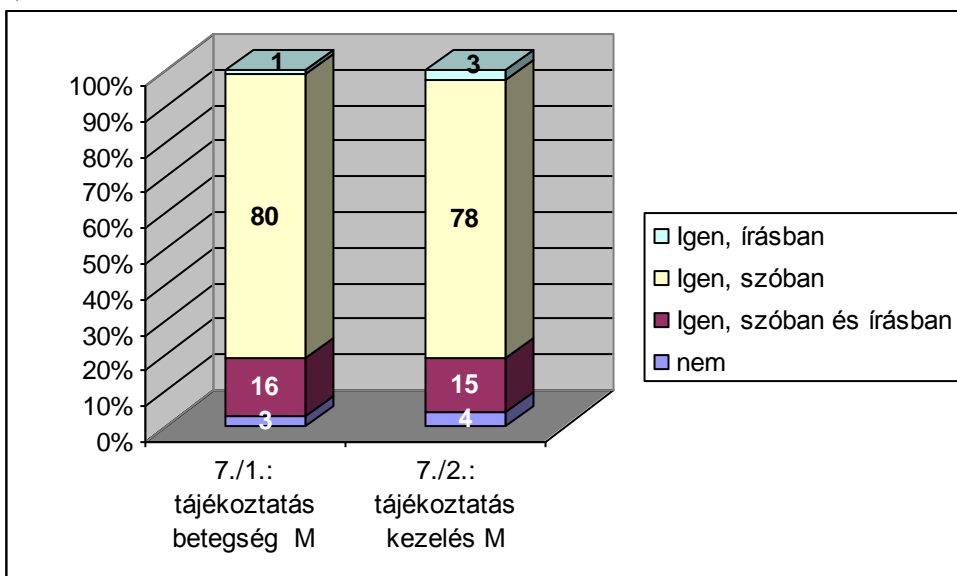
A)

B)

C)

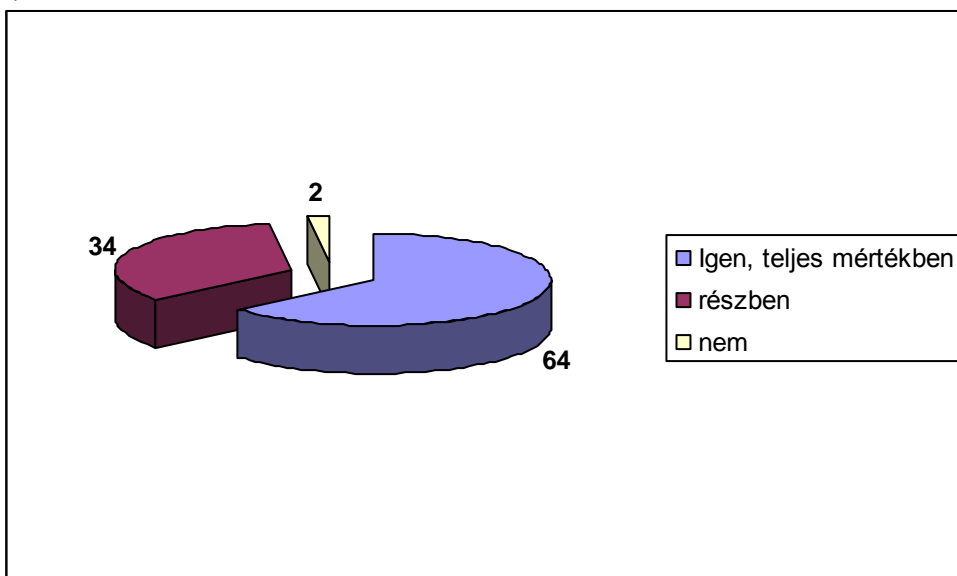
8. Milyen mértékben elégtette ki Önt a kapott tájékoztatás?

Teljes mértékben

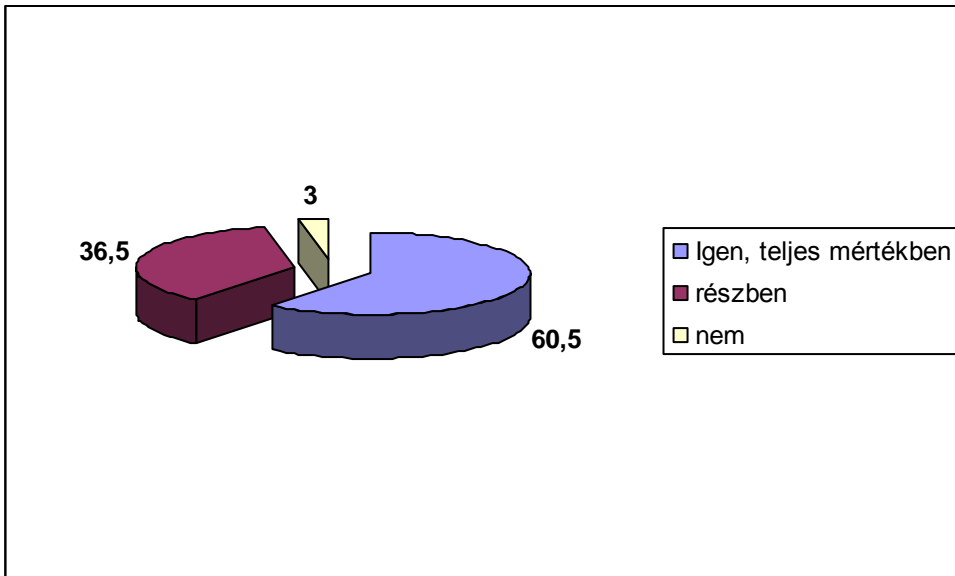
Részben

Nem

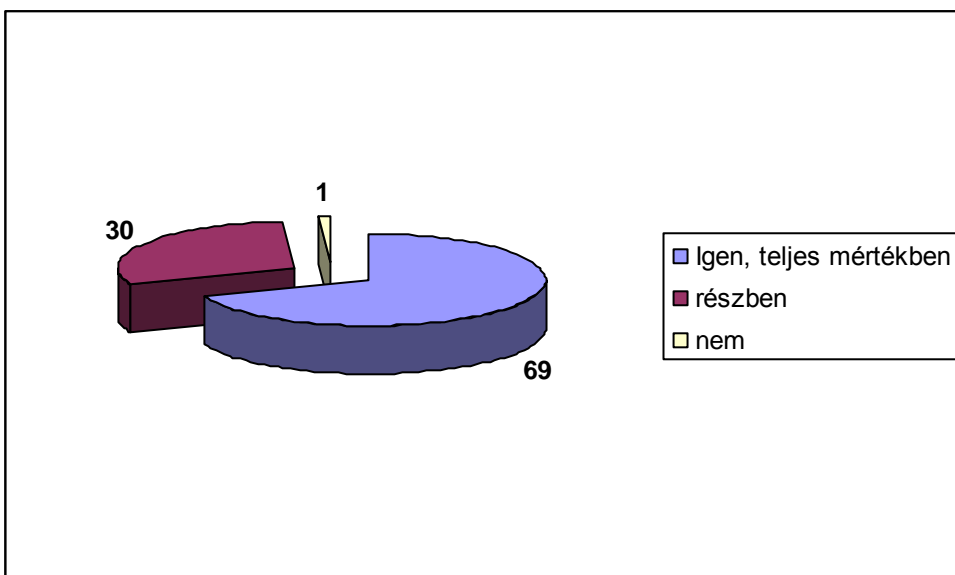
A)

B)

C)

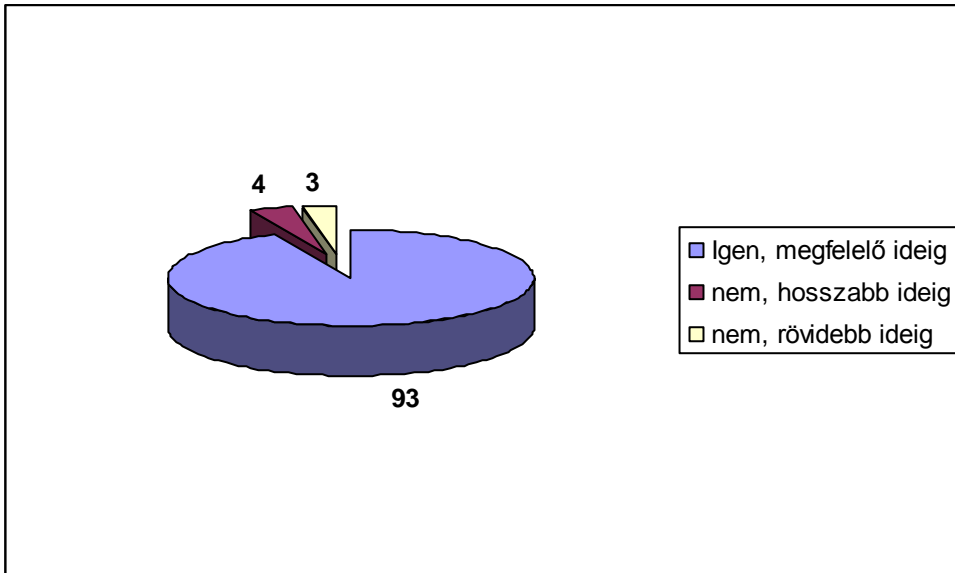
9. Ön szerint addig maradt-e a gyermeke kórházban, ameddig feltétlenül szükséges volt?

Igen, megfelelő ideig

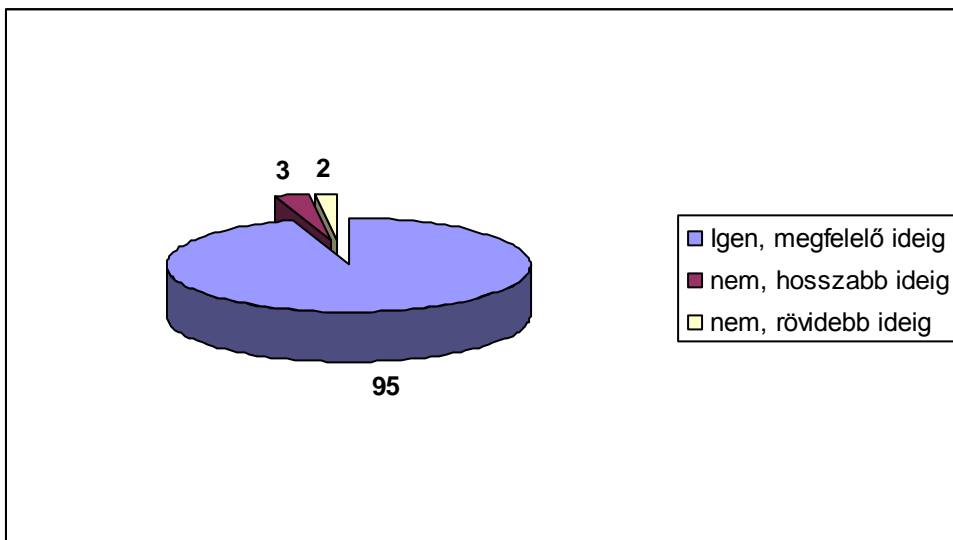
Nem, hosszabb ideig

Nem, rövidebb ideig

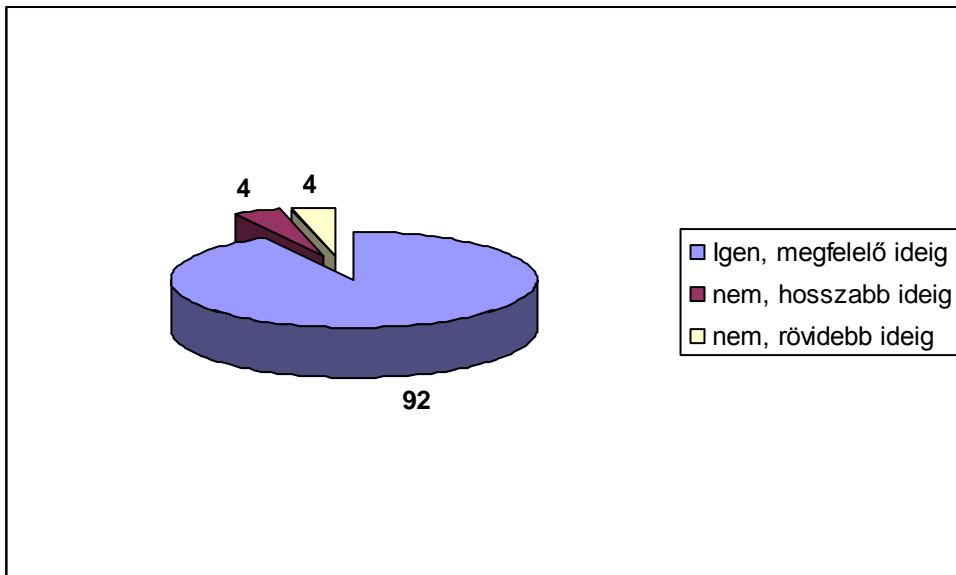
A)

B)

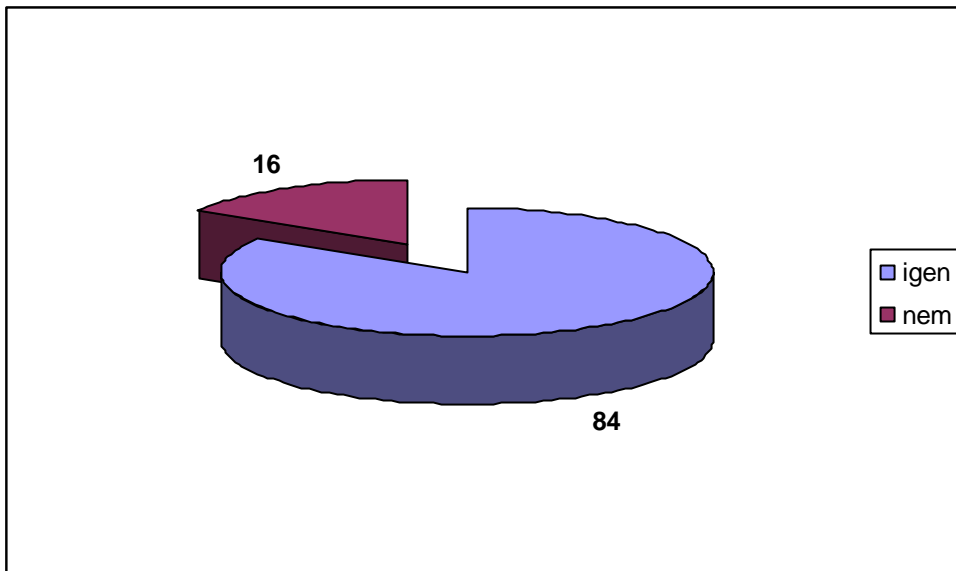
C)

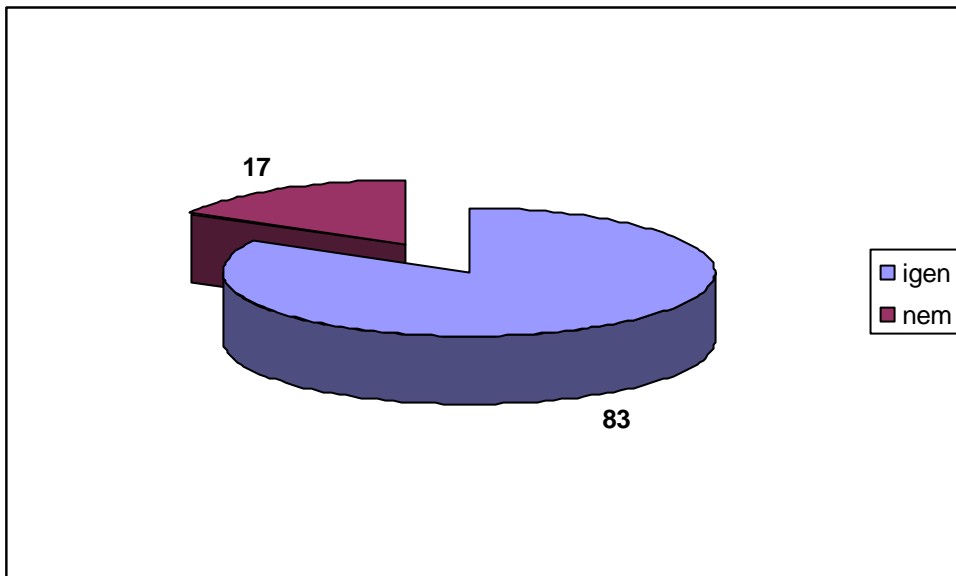
10. Az Önök körülményei megengedik-e, hogy gyermekük, orvosi javaslat alapján, járóbetegként folytathassa a kezelést?

Igen Nem

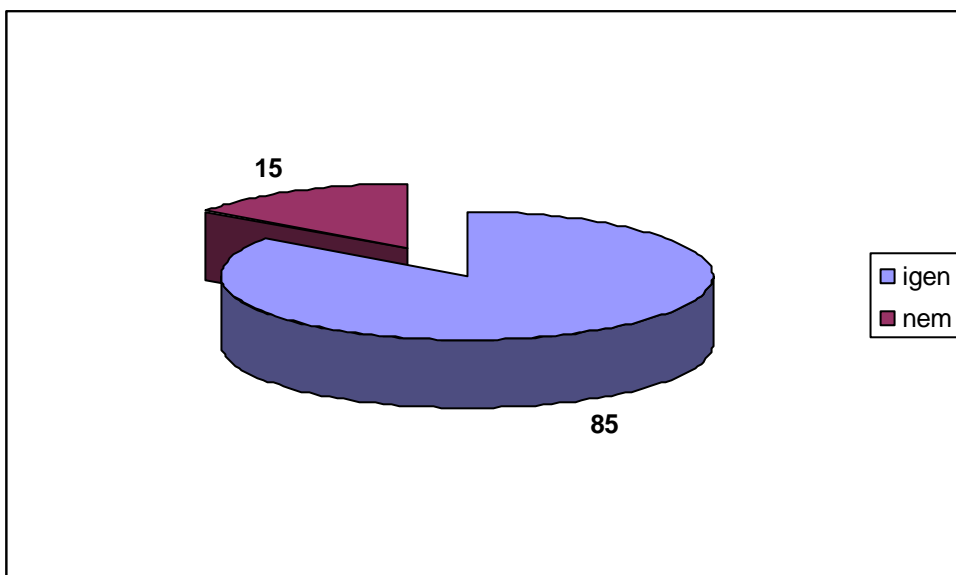
A)

B)

C)

Ha nem, miért? (több választ is megjelölhet)

Lakóhely és az egészségügyi intézmény közötti távolság/közlekedési lehetőség hiánya ezt lehetetlenné teszi

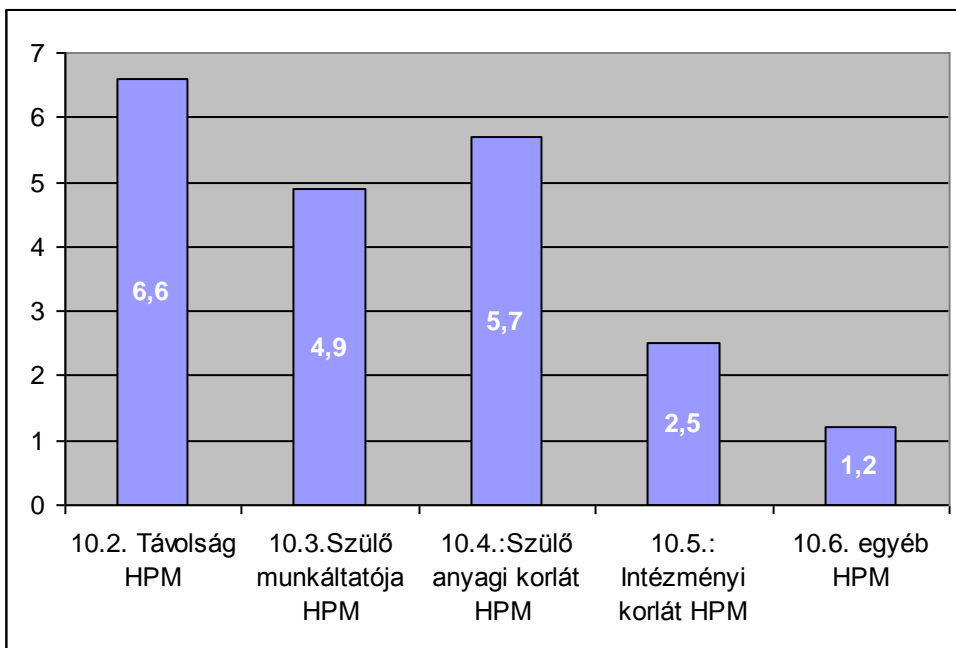
Szülő/gondviselő munkája, elfoglaltsága nem teszi lehetővé

A család anyagi lehetőségei korlátozottak

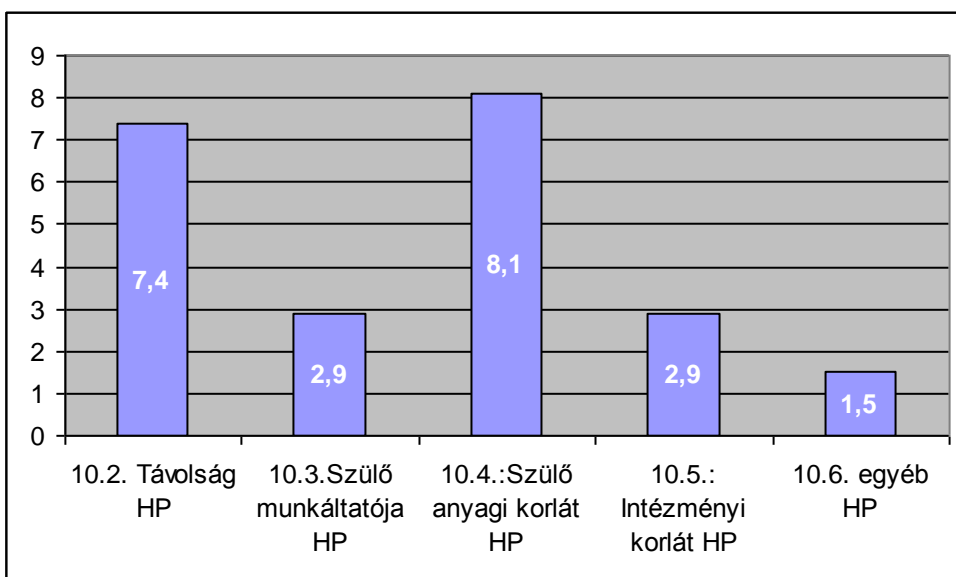
Az egészségügyi intézmény ezt a lehetőséget nem kínálta fel

Egyéb éspedig:

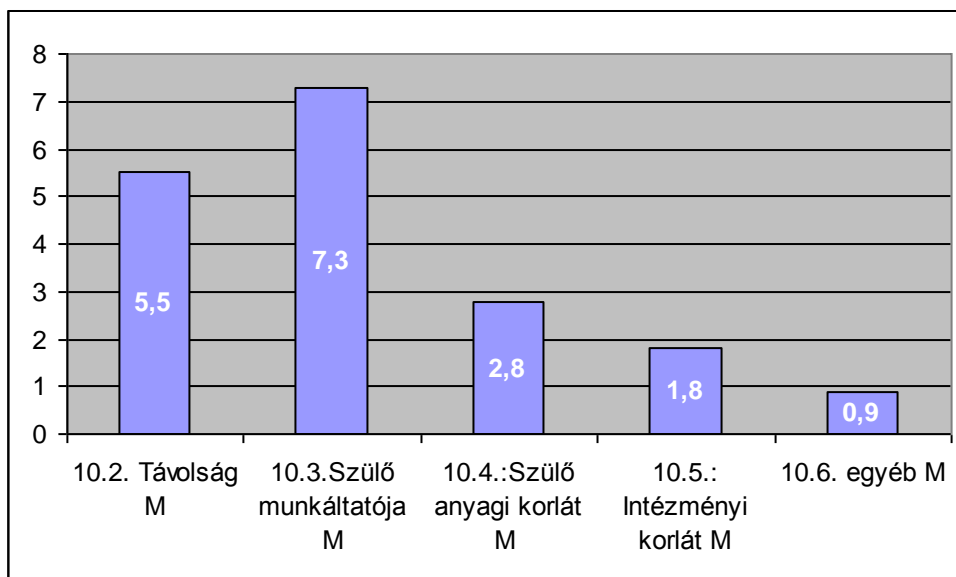
A)

B)

C)

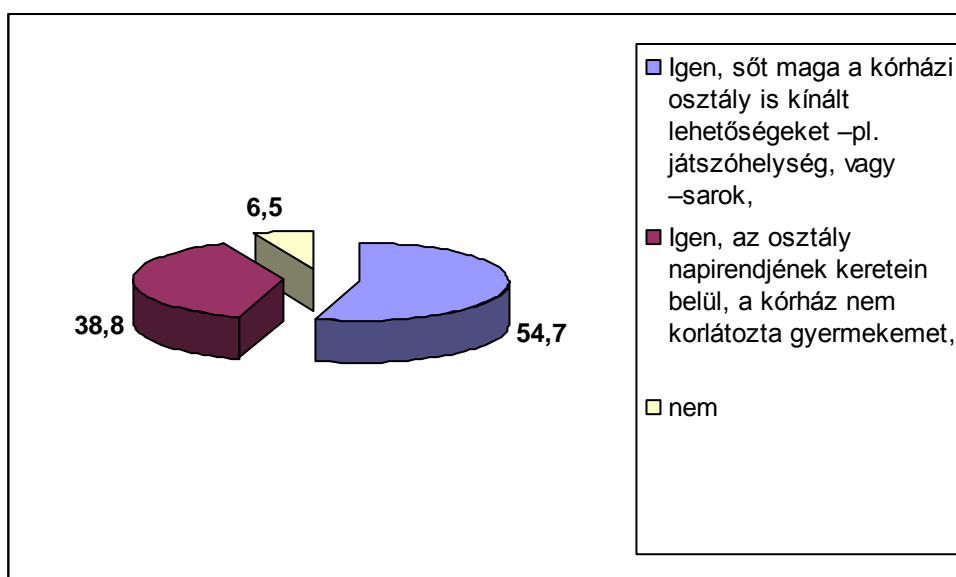
11. Amennyiben állapota megengedte, gyermeke tudott-e a kórházban is játszani, kikapcsolódni? (Mivel jellemezhetné leginkább a körülményeket?)

Igen, sőt maga a kórházi osztály is kínált lehetőségeket –pl. játszóhelység, vagy sarok, mesekönyvek, társasjátékok, pedagógus–, melyeket a gyermekek igénybe vehettek

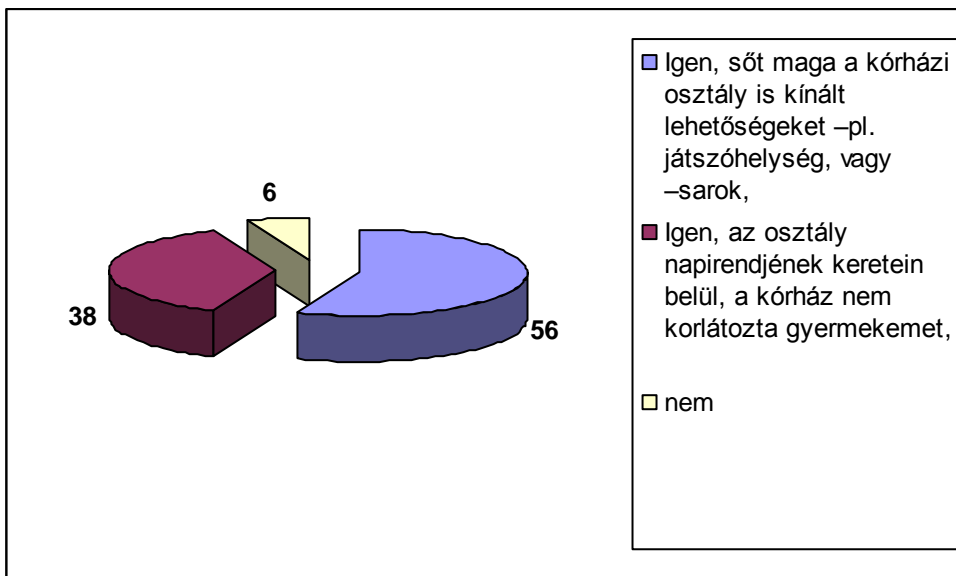
Igen, az osztály napirendjének keretein belül, a kórház nem korlátozta gyermekemet, hogy az otthonról hozott játékokkal (társasjáték, könyv, plüssmaci stb.) kikapcsolódjon

Nem

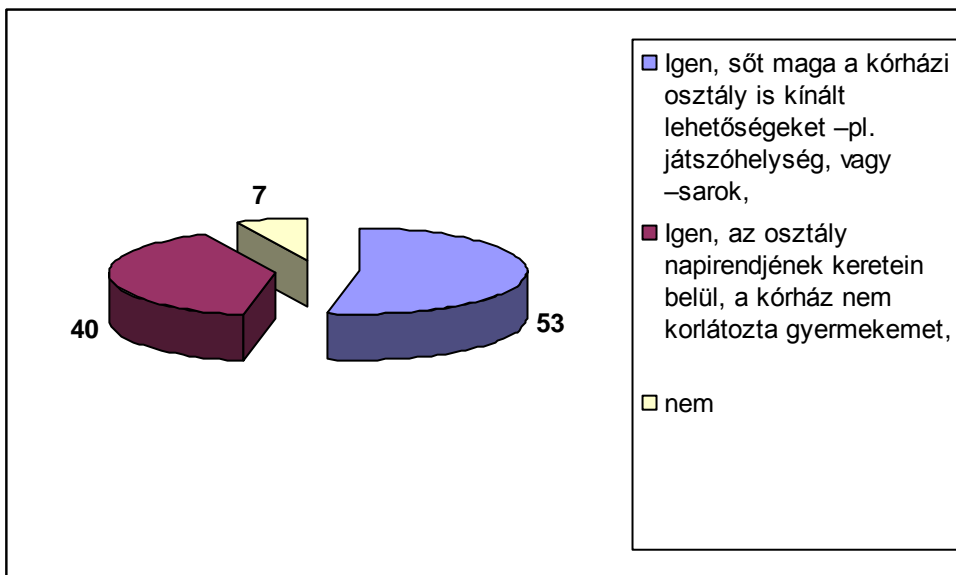
A)

B)

C)

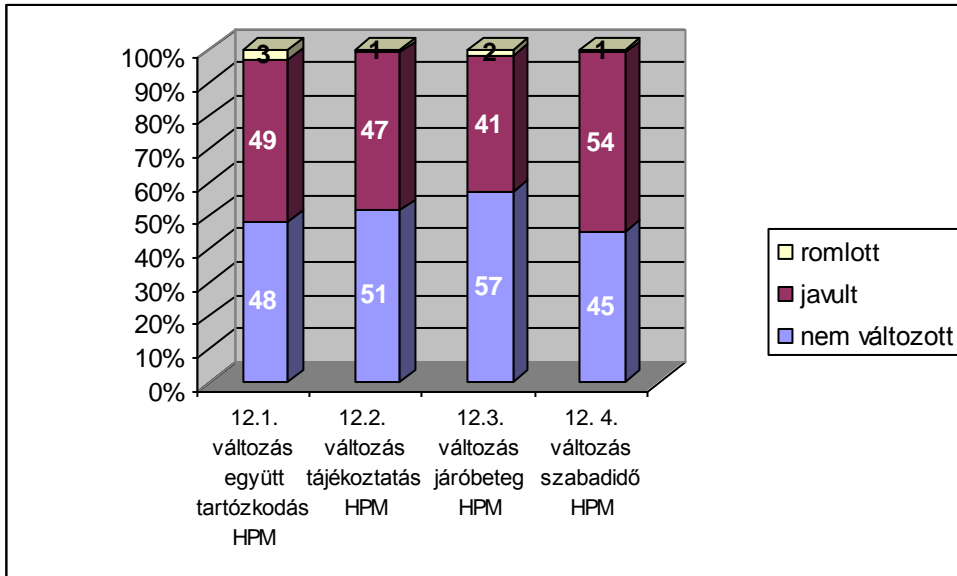

12. Ha már korábban is volt gyermeke ebben a kórházban, tapasztal-e változást? A kórházban

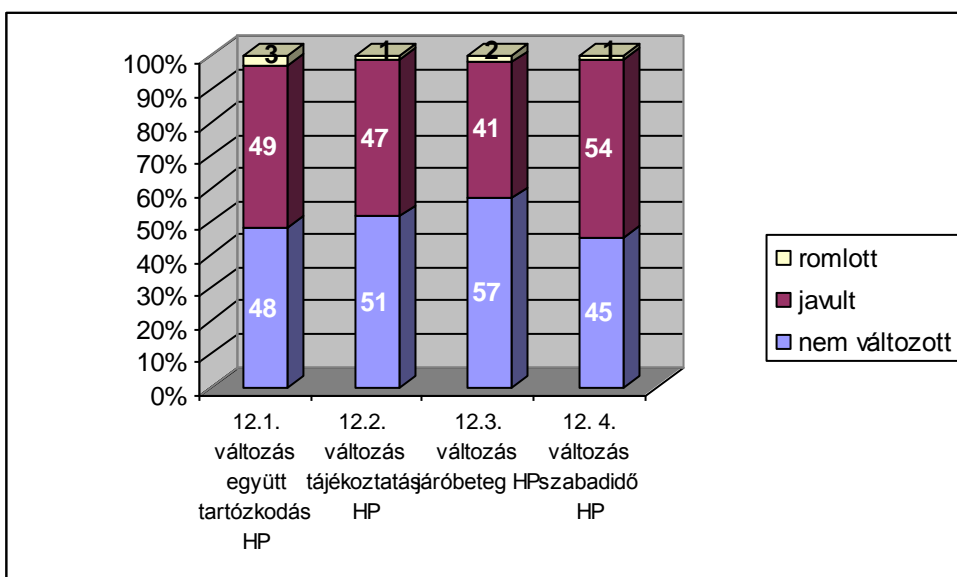
- a szülővel való együtt tartózkodás lehetősége
- a tájékoztatás
- annak lehetősége, hogy a kezelés járóbetegként folytatódjék
- a játszás lehetősége

Javult Romlott Nem változott

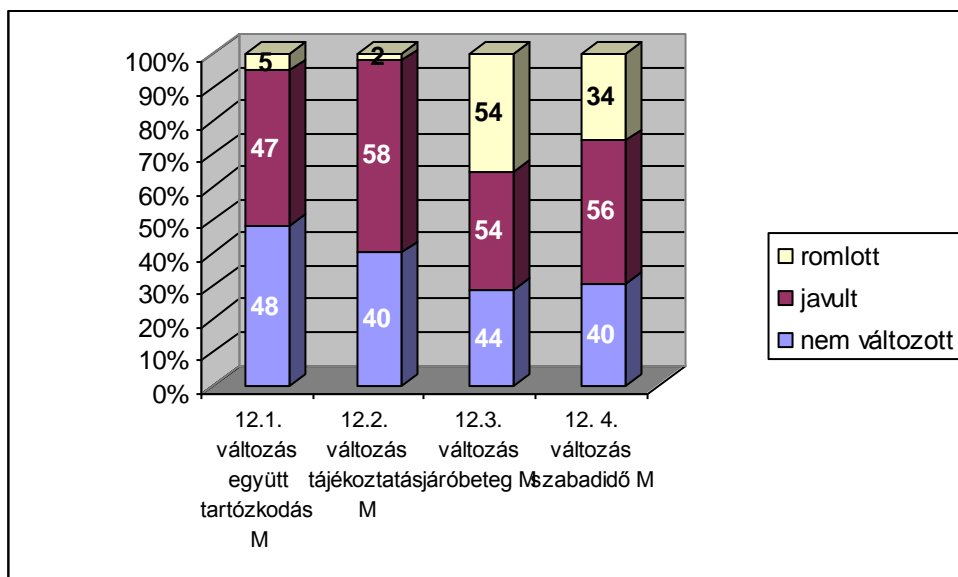
A)

B)

C)

13. Ha gyermeke olyan nagy, hogy véleményét meg tudja fogalmazni a kórházi tartózkodásról, kérjük, írja le:

14. Ön mit tud tenni/javasolni azért, hogy a szórólapon megfogalmazott célokat elérjük?